

مشکلات روانشناختی ناشنوایان

تألیف و گردآوری:

دکتر پروین دیباج‌نیا

استادیار دانشکده توانبخشی دانشگاه شهید بهشتی و

مرکز تحقیقات علوم رفتاری

سرشناسه: دیباج نیا، پروین، گردآورنده عنوان و نام پدید آور: مشکلات روانشناختی

ناشنوایان / تالیف: پروین دیباج نیا مشخصات نشر: تهران: آبگین رایان ۱۳۸۷

مشخصات ظاهری: ۵۰۰ ص. شابک: ۵-۵۳-۵۱۷۰-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی:

فیفا موضوع: ناشنوایان - روانشناسی موضوع: ناشنوایان - وضع اجتماعی

رده بندی کنگره: ۱۳۸۷ م ۵۹۵/۵ HV۲۳۹۵ رده بندی دیویی: ۳۰۵/۹۰۸۲

شماره کتاب شناسی ملی: ۱۵۹۶۱۵۸

مشکلات روانشناختی ناشنوایان

گردآورنده: پروین دیباج نیا

ناشر: آبگین رایان

سال چاپ: ۱۳۸۷ نوبت چاپ: اول

حروفچینی و صفحه آرایی: سحرگلرخ

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

شماره شابک: ۵-۵۳-۵۱۷۰-۶۰۰-۹۷۸

abginryan@gmail.com

نشانی نشر آبگین رایان: تهران- خیابان تخت طاووس- خیابان میرعماد- کوچه یازدهم-

پلاک ۱۲- واحد ۴. شماره تماس: ۰۹۱۲۶۰۵۱۷۱ - ۸۸۷۳۹۱۴۸ - ۸۸۷۵۹۵۲۱

آدرس مرکز پخش: مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

خیابان شهید مدنی، بیمارستان امام حسین. تلفن: ۷۷۵۵۳۰۷۴

فهرست مطالب :

صفحه

عنوان

- ۱- مقدمه مؤلف : ۶
- ۲- درد دل یک ناشنوا : ۷
- ۳- پیشگفتار ۹
- ۴- فصل اول (ناشنوایی و پیامدهای آن) :

- تعریف ناشنوایی . ۱۱
- هویت ناشنوا . ۱۲
- روانشناسی کاهش شنوایی . (در کودکان - ۱۳
- دربالغین) ۱۳
- پیامدهای روانی کاهش شنوایی . ۱۴
- رویکرد خانواده به کودک ناشنوا . ۱۷

۵- فصل دوم (تشخیص ناشنوایی و مشکلات مربوطه) :

- منظور از تشخیص . ۱۹
- مشکلات تشخیص در افراد ناشنوا . ۲۰
- زبان ارتباط - مهارتهای ناشنویان . ۲۰
- زبان ارتباط - مهارتهای درمانگر . ۲۲

۶- فصل سوم (مشکلات روانشناختی در ناشنویان) :

- رشد هیجانی کودک ناشنوا ۲۴
- خشم - رفتار چالشی ۲۵
- سلامت روان و رفتارهای چالشی : ۲۶
- سایکوز ۲۶

- ۲۷ - اختلال خلقی
- ۲۸ - سوء مصرف الکل و دارو
- ۲۹ - اختلالات شخصیتی
- ۳۰ - مشکلات وابسته به سن
- ۳۰ - ناتوانی یادگیری و برخورد با آن
- ۳۲ - مشکلات رفتاری در کودکان ناشنوا

۷- فصل چهارم (اختلالات همراه با ناشنوایی) :

- طیف اختلالات اتیستیک - ناشنوایی -

۳۴ رفتار چالشی .

- شیوع مشکلات رفتاری در افراد با طیف اختلالات

۳۴ اتیستیک (ASD) .

- ۳۵ - مشکلات تشخیصی .

- اختلال وسواسی - جبری و ASD و

۳۷ ناشنوایی .

- افسردگی - اختلالات عاطفی ASD و

۳۸ ناشنوایی .

- ۳۸ - مانیا - ASD و ناشنوایی .

۸- فصل پنجم (مشکلات قانونی ناشنوایان) :

- ۴۰ - آسیب پذیری افراد ناشنوا در دادگاه .

- ۴۰ رضایت

- ۴۱ پذیرش

- ۴۱ تلقین پذیری

۴۲ ۹- منابع .

مقدمه :

یکی از مهم ترین جنبه های روانی - اجتماعی زندگی انسان ارتباط از طریق سخن گفتن می باشد . سخن گفتن ویژگی آشنای زندگی روزمره ماست ، بدیهی است هر گونه اختلال در این فرایند انسان را از برقراری ارتباط صحیح و مناسب باز می دارد .

شکل گیری سخن گفتن در گرو سلامت حس شنوایی می باشد . اگر محرومیت حس شنوایی از کودکی هم وجود نداشته باشد گذر زمان بطور تدریجی درجاتی از کاهش شنوایی را برای انسانها به ارمغان می آورد که پیامد آن بروز یکسری مشکلات روانشناختی می باشد که در این مجموعه به بررسی این مسائل می پردازیم .

امید است این مجموعه برای تمام کسانی که به نوعی با افراد ناشنوا در ارتباط هستند مورد استفاده قرار گیرد .

دکتر دیباج نیا

پاییز ۸۷

درد دل یک ناشنوا :

من نیز شنیدن را دوست دارم ...
از حرکات دو لب صدایی به گوش می رسد که گویای همه احساسات درون فرد است . اندیشه اش ، افکارش بدون نیاز به نوشتن و کمک گرفتن از قلم در لحظه ای به کمک کلماتی که در اختیار دارد همه احساسات خود را می تواند درباره هر چه که بخواهد به فرد مقابل خود منتقل نماید . با استفاده از یک واژه ای همچون کلمه خوب ، با نازک کردن صدا ، کلفت کردن ، کشیدن و ... و به هر طریقی که دلش می خواهد آنچه را که دوست دارد بگوید ، بیان می کند .
این کلمات مرز جدایی انسانهای شنوا و ناشنواست .

اما من که هیچ تجربه ای از شنیدن ندارم چگونه می توانم همانگونه سخن بگویم که همه عادت کرده اند بشنوند . پدرم بعد از سالها تلاش تازه توانسته بگوید که فرزندم ناشنواست و سعی می کند این راز را پنهان دارد . برای پرسیدن یک آدرس سرگردان می شوم ، حوصله ام سر می رود ، ناراحت می شوم . در شرق باید حرکت کنم در غرب بدنبال آدرس می گردم ، عصبانی و ناراحت می شوم . چون با چند کلمه ناواضح که در کنار هم قرار می دهم قادر هستم چیزی شبیه کلمات را بیان کنم . من نیز دلم می خواهد خنکای آبشاری را که از ریزش آن در رودخانه بر روی صورتم احساس می کنم ، صدای ریزش آب را هم بشنوم . من نیز دلم می خواهد با صدایی که به گوش می رسد ، جهت صدا را دنبال کنم ، من نیز دلم می خواهد راحت با دیگران صحبت کنم ، بدون اینکه نیاز داشته باشم به دنبال انسانی خاص بگردم که با اشاره انگشتان دستم آشنا باشد .

در اکثریت مواقع ناچارم با کسی صحبت نکنم و تنها می مانم . من درونگرا نیستم ، من آنگونه که ظاهرم نشان می دهد کودن نیستم ، من نیز انسانی هستم با توانایی های همه انسانهایی چون خود ، فقط صدایی را نمی شنوم تا بتوانم به کمک آن صداها ، صدایی همانند آن صدا را بسازم و به دیگران منتقل

نمایم ، اگر می بینید تنها بر روی سکویی نشسته ام و به درون خود رفته ام و یا
در اتوبوس تنها می نشینم ، دلیلش این نیست که دیگران را دوست ندارم .
اگر کسانی کمی تحمل کنند و حوصله بخرج دهند ، من نیز می توانم
احساسات خودم را به همان زیبایی که دیگران بیان می کنند ، بیان کنم و

پیشگفتار:

براساس آمار انستیتو ملی رویال^۱ (RNID)، نزدیک به ۹ میلیون نفر در انگلستان به عنوان ناشنوا یا سخت شنوا وجود دارد. حدود ۲/۵ میلیون نفر از آنها در محدوده سنی ۶۰-۱۶ سال قرار دارند.

این آمار مطرح کننده این مسئله است که از هر ۸ نفر یک مورد به درجاتی تجربه ناشنوایی را دارد. در حدود ۶۹۸/۰۰۰ نفر در انگلیس با ناشنوایی شدید تا عمیق وجود دارد و در حدود ۵۰/۰۰۰ تا ۷۵/۰۰۰ نفر از اینها عمیقاً ناشنوا می باشند. علاوه بر این تخمین زده می شود که هر سال ۸۴۰ کودک در انگلیس با کری مشخص به دنیا می آید. (RNID-۲۰۰۳).

وجود میزان های زیادتر ناشنوایی در بین گروه های اقلیت مخصوصاً مهاجران به انگلیس، مطرح کننده دخالت فاکتورهای متنوعی مثل شرایط جغرافیایی همراه با سطوح بالاتر فقر، مراقبت ناکافی از سلامت - سطوح پائین ایمن سازی علیه بیماری و وجود ازدواج های درون گروهی می باشد. (Ahmad et al, ۱۹۹۸, RNID, ۲۰۰۳)

متأسفانه اطلاعات زیادی از جمعیت ناشنوها در ایران وجود ندارد. تنها آمار موجود مربوط به سازمان آموزش و پرورش استثنائی مبنی بر وجود ۱۲/۹۰۰ دانش آموز با کاهش شنوایی بالاتر از حد متوسط می باشد.

^۱ (Royal National Institute For Deaf People's) = RNID